

FASE 1 DE PIMPEU PER PROGRAMAR NOUS ESTUDIS DE GRAU I DE MÀSTER UNIVERSITARI EMERGENTS, PER AL CURS 2020-21

LA FASE 1 DE L'APLICATIU PIMPEU CORRESPON A LA INCORPORACIÓ DE LA INFORMACIÓ NECESSÀRIA PER A L'ELABORACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ UNIVERSITÀRIA, QUE HA DE SER AUTORITZADA, EN EL SÍ DEL CIC, PER A LA SEVA VERIFICACIÓ

Universitat	
1. Identificació del grau o del màster universitari	
Nom estudi:	MÀSTER EN EMPRENEDORIA I INNOVACIÓ SOCIAL
Centre responsable¹:	FACULTAT D'ECONOMIA I EMPRESA DE LA UAB
Ubicació de la impartició²:	CAMPUS DE SABADELL DE LA UAB (C. Emprius, s/n, 08202 Sabadell)
Interuniversitari (Sí/No)³:	NO
Erasmus Mundus (Sí/No) (per als màsters universitaris):	NO
Distribució de crèdits:[*]	
<i>Crèdits de formació bàsica</i>	-
<i>Crèdits de formació obligatòria</i>	51
<i>Crèdits de formació optativa</i>	-
<i>Treball fi de grau/màster</i>	9
<i>Crèdits totals</i>	60
Branca principal:	-
<i>Distribució de matèries bàsiques/crèdits (desplegable)[*]</i>	-
Tipus de preu:⁴	PÚBLIC
Nombre de places de nou accés:	25
Modalitat d'impartició:	PRESENCIAL
Professió regulada (Sí/No):	NO

¹ En cas que es tracti d'un centre de nova adscripció, caldrà informar qui és el titular, justificació de la seva adscripció, així com una planificació de l'activitat acadèmica del centre, per a un període de 3 anys.

² Edifici o edificis on s'impartirà la docència de l'estudi

³ En cas afirmatiu, seria convenient indicar la previsió d'universitats participants

⁴ Cal indicar si és preu públic o privat

*Aquests camps són opcionals, en la Fase 1 de PIMPEU

2. Criteris de programació universitària

a) Tipologia, objectius i durada de l'estudi

Es proposa un Màster Universitari Oficial de 60 ECTS, un any de durada, i professionalitzador en el sentit que incorpora pràctiques curriculars obligatòries per valor de 15 ECTS.

El caràcter professionalitzador del màster també rau en la seva transversalitat, atès que fins a set centres de la UAB participen en la seva docència. Són els següents: l'Escola d'Enginyeria, la Facultat de Ciències de la Comunicació, la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, la Facultat de Dret, la Facultat d'Economia i Empresa, la Facultat de Filosofia i Lletres, i la Facultat de Psicologia. Cadascun d'aquests centres aporten professorat expert en tot allò que permetrà a un estudiant del màster passar de les idees socialment innovadores al seu projecte de transformació social proporcionant així una formació de 360 graus sobre aquest procés: des del pla d'empresa i el tipus d'entitat jurídica que ha de conformar-se, fins a la gestió logística de l'entitat, l'impacte social esperat del projecte, o la campanya de comunicació que acompanyarà el seu llançament.

Entre els objectius fonamentals del màster hi ha diversos: en primer lloc, capacitar i tecnificar a les persones amb idees i propostes de transformació social per tal que puguin concretar i desenvolupar els projectes d'emprenedoria i innovació social que es desprenen d'aquestes idees; en segon lloc, estimular el desenvolupament i la participació de les persones en iniciatives de transformació social mitjançant la seva incorporació en projectes, empreses o entitats ja existents, o bé mitjançant la creació de noves iniciatives individuals o col·lectives; en tercer lloc, promoure la inserció i consolidació laboral en *start-ups* amb vocació social, així com en els sectors de l'economia social, el tercer sector, les cooperatives i l'autoempresa; en quart lloc, estimular, a partir dels TFM i les pràctiques curriculars, la transferència bidireccional d'emprenedoria i innovació social universitat-societat-universitat.

b) Justificació de la seva programació

La proposta d'un Màster Universitari en Emprenedoria i Innovació Social a la UAB proporciona una continuïtat a la formació que proporciona el Mínor en Emprenedoria i Innovació Social (en el que participen cinc facultats de la UAB), i complementarà el Postgrau en Economia Social i Solidària que s'imparteix sota adscripció a la Facultat d'Economia i Empresa (en aquest sentit, és important distingir el **perfil sènior** al que s'adreça al Postgrau, més orientat a persones que ja exerceixen una activitat professional fora de la universitat, del **perfil júnior** o d'acabat de graduar al que s'adreça Màster Universitari en Emprenedoria i Innovació Social, que incorpora pràctiques curriculars obligatòries).

Per tant, el nou màster proposat completarà una oferta formativa integral en el sentit que aquesta s'adreça a diferents col·lectius -estudiants de grau el Mínor, formació sènior el Postgrau, i formació júnior per a persones acabades de graduar-se el futur Màster- i crea un *hub* formatiu en economia, emprenedoria i innovació de caràcter eminentment social.

Com a universitat pública i líder en el sector (amb el Mínor en Emprenedoria i Innovació Social i el Postgrau en Economia Social i Solidària ja existent), des de la UAB volem ampliar les possibilitats formatives d'un col·lectiu heterogeni i divers de persones unides pel repte d'oferir respostes creatives i innovadores a necessitats socials i mediambientals de la nostra societat. I volem que l'estudiant qui esculli la manera més congruent d'aconseguir aquests reptes: la universitat posa els mitjans i els estudiants el talent i el potencial de transformació col·lectiva.

D'altra banda, la situació econòmica demanda titulats amb el perfil que pretén cobrir el màster. En els últims anys, la creació d'empreses i en general l'emprenedoria s'ha convertit en un element clau per a les administracions públiques, fonamentalment com a conseqüència de l'estreta relació entre capacitat d'emprenedoria i innovació i grau de desenvolupament econòmic i social dels països, regions i territoris. Així mateix, la "nova" sensibilització per tot el que és social (sostenible, ecològic, ètic, etc.) ha cridat l'atenció, no només dels *policy-makers* sinó també de l'acadèmia. Existeix, per tant, un gran interès pel fenomen de l'emprenedoria social i, en termes més globals, per la innovació social. En aquest sentit, el concepte d'emprenedoria i innovació social (entès com un procés d'identificació, avaluació i explotació d'oportunitats que permeti crear valor social, en la línia també dels Objectius de Desenvolupament Sostenible -ODS-), inclou un ampli ventall de tipologies, considerant, per exemple, des de les micro-macro transformacions socials, el tercer sector, i el món cooperatiu i de l'economia social i solidària (amb valors clarament socials: governança democràtica, limitació del lucre, etc.), fins a les *start-ups* que cerquen la comercialització en el mercat d'una innovació social amb repercussions positives ja sigui per a la societat en el seu conjunt, o parcialment en algun segment social més o menys desafavorit.

Existeix per tant una necessitat, no coberta actualment, d'un programa formatiu transversal, dual (en el sentit que hi ha pràctiques curriculars obligatòries en què es posaran en pràctica els aprenentatges a l'aula), i directament vinculat a la necessitat de la universitat de donar resposta formativa a les noves necessitats socials.

El sistema universitari català compta amb una oferta de màsters oficials amb continguts diferents (tot i que no llunyans) als proposats en aquesta memòria. Entre aquests hi ha el Màster en Emprenedoria i Innovació de la Universitat Rovira i Virgili, el Màster en Política Social, Treball i Benestar de la Universitat Autònoma de Barcelona, i el Màster d'Intervencions Socials i Educatives de la Universitat de Barcelona. El primer d'aquests tres màsters està orientat com a continuació als estudis de grau en ADE i Economia. El segon focalitza l'estudi a les polítiques d'intervenció social i inclou un perfil investigador lligat al Doctorat en Sociologia. El tercer en canvi, emfatitza el paper de l'educació com a mecanisme de superació de situacions de vulnerabilitat social. En aquest context es pot afirmar que no hi ha un màster que proporcioni els instruments necessaris per a la creació d'empreses o per a la inserció en empreses o entitats ja existents que centrin la seva activitat en el desenvolupament de projectes innovadors en l'àmbit de la transformació social.

Així mateix, la potencialitat de l'entorn productiu és especialment propícia en la mesura en què les dues comarques amb major influència de la UAB, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental, són dues de les comarques amb major implantació de cooperatives i major desenvolupament d'activitat relacionada amb l'economia social i solidària.

Finalment, cal destacar la coherència de la proposta amb la planificació estratègica de la UAB. El claustre de la UAB celebrat el 27 de febrer de 2019 va aprovar el pla estratègic de la universitat fins a 2030. Aquest pla és el resultat d'un llarg procés participatiu de la comunitat universitària que ha portat a identificar sis línies estratègiques o estructurals d'actuació amb vistes a reforçar la situació de la UAB al mig i llarg termini. Una d'aquestes sis línies d'actuació, la segona, emfatitza la "responsabilitat en la transformació social mitjançant la generació i la transferència de coneixement". En aquesta línia s'estableixen tres objectius estratègics, el segon dels quals és "generar un ecosistema innovador i emprenedor a la UAB". Aquest objectiu ve acompanyat dels anomenats objectius operatius, que són els següents "(1) fer interactuar estudiants i empreses en l'esforç d'afavorir la transformació social; (2) disposar d'espais, eines i plataformes per aconseguir la interacció dels estudiants amb les empreses, les institucions i la ciutadania". Queda clar, per tant, que el Màster en Emprenedoria i Innovació Social s'enquadra plenament en el pla estratègic UAB 2030.

c) Ocupabilitat i perspectives acadèmiques de futur

La dualitat que planteja el Màster en Emprenedoria i Innovació Social, amb pràctiques curriculars obligatòries per valor de 15 ECTS, és també un actiu des del punt de vista de l'ocupabilitat dels titulats. El estudiants del màster hauran fet estades en empreses i entitats, i coneixeran l'entorn laboral que els és propi de la seva formació. En aquest context, convé no oblidar la demanda creixent de formació interdisciplinària, que proporciona una versatilitat professional cada vegada més apreciada en el mercat de treball.

Adicionalment, des del propi sector de cooperatives, auto-empresa i tercer sector s'indica que hi ha dèficits de formació en qüestions com ara la forma jurídica empresarial que han d'adoptar les noves iniciatives, la gestió de la contractació, l'elaboració de plans d'empresa, de campanyes publicitàries, d'estudis d'impacte social. El de l'economia social i solidària és un sector molt vocacional i amb un fort component altruista molt sovint necessitat d'una professionalització ajudi a la viabilitat de l'emprenedoria i la innovació social. Aquesta necessitat de professionalització és la millor porta d'entrada dels futurs titulats del màster en aquest sector.

Creiem, a més, que la nova Llei d'Economia Social i Solidària del Parlament de Catalunya, que es troba en fase d'esborrany, l'aprovació de la qual s'espera per l'any 2020, generarà una necessitat important de persones capacitades per aconseguir els diferents segells d'"empresa social" que està previst concedir si es compleix amb indicadors de governança democràtica; ràtio entre els salaris major i menor de l'empresa inferior a 1/10; no discriminació per gènere en el segment directiu (i per descomptat en l'estructura salarial); i reinversió de beneficis en qüestions socials i / o sostenibilitat de l'activitat productiva.

En definitiva, les sortides professionals dels futurs titulats del màster tenen a veure la direcció de serveis socials; professionals de l'àmbit de la intervenció social; serveis d'ocupabilitat de la Diputació, dels ajuntaments o dels consells comarcals; responsables d'equipaments públics; fundacions diverses i organitzacions no governamentals; planificadors d'entitats prestadores de serveis de mediació i / o intervenció social; disseny i gestió de polítiques públiques en general; i de polítiques socials i acció comunitària, en particular.

En l'àmbit acadèmic, el fet que el Màster en Emprenedoria i Innovació Social sigui oficial permetrà als graduats completar els 300 ECTS necessaris per optar a la realització d'un Doctorat Industrial, una possibilitat fins ara poc explotada en l'àmbit de les Ciències Socials, però que pot esdevenir un mecanisme de continuïtat natural d'un màster amb vocació professionalitzadora.

d) Previsió plantilla de PDI per donar resposta a l'increment de la càrrega docent del nou estudi. Previsió del compliment de les ratios de PDI doctor i/o acreditat

L'Escola d'Enginyeria, la Facultat de Ciències de la Comunicació, la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia, la Facultat de Dret, la Facultat d'Economia i Empresa, la Facultat de Filosofia i Lletres, i la Facultat de Psicologia de la UAB tenen acadèmics experts en les àrees de la creativitat i la generació d'idees socials innovadores; les actituds emprenedores en el marc de la societat del coneixement i les noves tecnologies; en xarxes en emprenedoria social i la inter-cooperació; la definició del model de negoci i el projecte emprenedor social; la disponibilitat de recursos tecnològics en l'emprenedoria social; les possibilitats que ofereixen els sistemes d'informació i de gestió de projectes en emprenedoria social; les estratègies de comunicació en l'àmbit de l'emprenedoria social; les implicacions ètiques de la tecnologia; els instruments existents a la Unió Europea per al foment de l'emprenedoria social; l'ordenació administrativa de l'emprenedoria social; l'àmbit de creació i gestió de les entitats d'economia social amb especial referència a la

governança i la participació dels treballadors; la fiscalitat de l'emprenedoria social; els eixos i les experiències d'empoderament i economia solidària en el territori; i els mètodes per a la investigació i la intervenció en economia social.

El Màster en Emprenedoria i Innovació Social permetrà vincular els diferents col·lectius experts en aquests àmbits, ja presents en les plantilles dels diferents centres, en un projecte formatiu comú amb un accent multidisciplinari i eminentment aplicat que constitueix tota una novetat en l'oferta acadèmica de màsters actual en el context del sistema universitari català.

Adicionalment, la pluralitat del professorat (pel que fa a àrees de coneixement i cultura acadèmica) ha de convertir-se en un gran actiu del màster, en diversos sentits:

1. Els ensenyaments seran directes, aplicats i molt dinàmics atès que cada professor tindrà un nombre relativament curt de sessions.
2. La participació dels set centres fa que pràcticament cap institució acadèmica pugui igualar la proposta que aquí es planteja des del punt de vista de la riquesa i qualitat del capital humà de que disposa la UAB en el conjunt d'aquestes àrees.
3. Aquesta participació tan variada assegura la superació del rati de doctors, que per un màster professionalitzador és del 70%.
4. Finalment, la diversitat de centres participants permet repartir els recursos docents addicionals necessaris entre diversos centres i un institut, contribuint a la viabilitat de la implementació efectiva del Màster en Emprenedoria i Innovació Social en un context pressupostari restrictiu.

e) Indicació dels espais docents i edificis en què s'impartirà el nou estudi. Els espais han de ser adequats per al total desplegament de l'estudi

La Facultat d'Economia i Empresa de la UAB, amb presència en dos campus universitaris (Edifici B al Campus de la UAB a Bellaterra; i al carrer Emprius al Campus de la UAB a Sabadell) disposa d'una gran infraestructura en termes d'espais docents i acadèmics de qualitat dins les seves instal·lacions.

El fet que hi hagi set centres i un institut de la UAB vinculats al desenvolupament del màster suposa una garantia addicional en termes de disponibilitat dels espais adequats per a la programació acadèmica del futur Màster en Emprenedoria i Innovació Social (per exemple, l'esmentat Campus de Sabadell de la UAB el compartim la Facultat d'Economia i Empresa i l'Escola d'Enginyeria, sota una mateixa administració de serveis la qual cosa garanteix la disponibilitat i coordinació necessària en qualsevol aspecte logístic del desplegament del màster).

f) Altres necessitats de nous recursos per a la impartició de l'estudi

No hi ha previsió de necessitats addicionals de recursos vinculades específicament a la impartició del Màster en Emprenedoria i Innovació Social.

2. Criteris de programació universitària

- a) **Tipologia, objectius i durada de l'estudi:** Realitzar una breu descripció del títol i exposar, de manera sintètica, els seus objectius formatius, així com la durada prevista. Cal garantir que dona resposta a un perfil d'estudiant no cobert, actualment, especialment, en el cas dels graus de 180 crèdits ECTS.
- b) **Justificació de la seva programació:** La universitat ha de justificar la programació del nou estudi, en el marc de la planificació estratègica acadèmica del centre⁵, per tal d'establir una oferta d'estudis, que es basi en l'expertesa i l'especialització del centre, del professorat i de la universitat, i que sigui ajustada a la demanda social real. Així mateix, cal especificar si es tracta d'una demanda nova; si existeix demanda al SUC, però, no es cobreix; o si la programació es fonamenta en raons estratègiques del centre i/o de la universitat, entre d'altres. Caldrà diferenciar aquesta demanda de l'oferta actual d'estudis universitaris, com també, dels Cicles Formatius de Grau Superior que s'imparteixen en l'àmbit corresponent, i tenir en compte l'existència de referents internacionals similars, especialment, en el cas dels graus de 180 crèdits ECTS.
- c) **Ocupabilitat i perspectives acadèmiques de futur:** Especificar les principals sortides professionals previstes per a les persones titulades del nou estudi. Aportar indicis i/o evidències sobre la necessitat del perfil i del nombre de les persones titulades, que es preveu de generar, demanda laboral no coberta, actualment, i sobre els contactes ja establerts per a la inserció de les futures persones titulades, especialment, en el cas dels graus de 180 crèdits ECTS. Així mateix, cal posar en relleu els possibles itineraris acadèmics per a la continuïtat de la formació de l'estudiant.
- d) **Previsió plantilla de PDI per donar resposta a l'increment de la càrrega docent del nou estudi. Previsió del compliment de les ratios de PDI doctor i/o acreditat:** Delimitar l'increment de la càrrega docent que comportarà la implantació del nou estudi i justificar l'existència de la plantilla de professorat necessària per a la seva impartició, així com el nombre de crèdits a impartir i la seva disponibilitat, en el marc dels respectius plans d'ordenació acadèmica. Si escau, cal explicitar, també, el nombre de crèdits a impartir que corresponen a matèries d'altres estudis. Les universitats privades i els centres adscrits hauran d'aportar la justificació i el compliment de les ràtios de professorat doctor i acreditat, que estableix la normativa vigent, o aportar un pla de compliment.
- e) **Indicació dels espais docents i edificis en què s'impartirà el nou estudi. Els espais han de ser adequats per al total desplegament de l'estudi:** Cal especificar en quin/s edifici/s, locals i espais es preveu d'impartir el nou estudi que, en el moment de l'inici de la impartició, hauran de ser adequats i suficients per al total desplegament d'aquest.

En cas que s'hagi previst ocupar nous edificis o espais, o bé realitzar obres de rehabilitació, de reforma, d'ampliació o d'obra nova, caldrà adjuntar informació sobre les previsions d'aquest nou edifici o espais, al nivell en què es disposi d'aquesta. La informació que s'adjunti ha de permetre valorar que el centre disposarà dels espais adequats, abans d'iniciar l'activitat docent del nou estudi i variarà segons el cas de què es tracti: a títol indicatiu, s'haurà d'informar sobre la titularitat, la situació urbanística i les llicències, el calendari d'actuacions pendents, el programa funcional, les superfícies i els plànols de

⁵ En cas que no s'hagi aportat, anteriorment, la planificació estratègica acadèmica del centre, la universitat podrà adjuntar una planificació pluriennal dels estudis dels seus centres, a mig termini (període de tres anys).

distribució i emplaçament. També, cal indicar el nombre d'estudiantat previst per curs i, si escau, els estudis amb què el nou estudi compartirà instal·lacions.

- f) Altres necessitats de nous recursos per a la impartició de l'estudi:** A més de les necessitats de nou professorat i/o espais dels apartats anteriors, la universitat haurà de preveure les noves necessitats existents en matèria de recerca, recursos TIC, equipaments, personal d'administració i serveis, així com altres possibles necessitats per a l'assoliment dels estàndards de qualitat requerits (formació del professorat en noves tecnologies, entre altres).

Quan es tracti de centres propis d'universitats públiques, en cas de noves necessitats de professorat, d'espais o d'altres aspectes, caldrà adjuntar un pla econòmic preliminar, que especifiqui la previsió de despeses i el seu finançament.